

ikke at gjøre Omveien udenom Emborg, vil Vandforbindelsen være at fortsætte gennem et Engstrøg, hvor der allerede i Oldtiden har været en Kanal — det viser Terrainet aldeles utvivlsomt — til Mos Sø og gennem den til Fuldbro Mølle, man vil altsaa have $1\frac{1}{2}$ Miil længere Vandvei, men Jernbaneveien bliver allur at den samme, idet Afstanden fra Fuldbro Mølle til Aarhus og fra Rye Mølle til Aarhus vil være lige lang, medens Veien til Horsens, altsaa til Kjøbenhavn og Hamborg, vil betydelig forlænges, naar man gaaer til Rye Mølle. Begge disse Punkter have saaledes det tilfælles, at de kun bringe Silkeborg i Forbindelse med Jernbanen gennem en Vandvei, i begge Tilfælde med alle dennes Fordele og med dennes Ulemper. Den har den Fordeel, at den er langt billigere, en Fordeel, der er af stor Betydning, naar man seer hen til, hvad det er for Varer, der væsentlig vilde blive transporteret til og fra Silkeborg — Brænde, Løv, Muursteen og noget Korn, til Silkeborg og derfra Kul, Tømmer, Jern og Klude — kort sagt lutter Ting af stort Volumen, der forholdsviis kun kunne bære en ringe Fragt i Forhold til deres Værdi. Vandveien har dernæst den Fordeel, at dens Benyttelse kan rette sig efter det tilstedeværende Behov, en Jernbane kan ganske vist have flere eller færre Tog, men der er dog et Minimum af Tog, den maa have, enten der saa er flere eller færre med, hvorimod et Dampskib kan gaae 1 eller 10 Gange om Dagen, eller med andre Ord altid rette sig efter det forhaandenværende Behov. Dette er nu Fordelene paa Vandveien; Ulemperne falde let i Minde, de bestaae for det Første deri, at Vandveien en Deel af Aaret vil være spærret af Sis, for det Andet deri, at de forudsætte en Omladning, en Omstændighed, der har en overordentlig stor Betydning, naar man henseer til, hvad det er for Varer, der paa denne Maade skulle transporteres, saa at en Omladning vil være en stor Byrde. Hvis nu Rye Mølle kunde befrie Silkeborg for denne Vinterfare eller for denne Omladning, saa havde det sin store Betydning, men naar Væerne kun kunne transporteres ad Vandveien, det være sig fra Rye Mølle eller fra Ful-

bro Mølle, naar de altsaa ere undergivne Aarstidernes Tryk, naar de ikke kunne undgaae en Omladnings Besvær og Bekostning, saa har det efter min Mening ringe Betydning, eller reitere sagt, det er aldeles ligegyldigt, om de gaae 1 Miil mere eller mindre tilvands. Jeg siger altsaa, at hverken Rye Mølle eller Fuldbro Mølle have nogen selvstændig Betydning, men som Forbindelsespunkter mellem Jernbanen og en Vandvei til Silkeborg ere de fuldkommen ekvivalente; Rye Mølle kan for de Interesser, der ere knyttede til Silkeborg, ikke præstere Noget, som Fuldbro Mølle ikke kan opfylde. Under disse Omstændigheder vilde det være usforvarligt at føre Banen fra Fuldbro om ad Rye Mølle, fordi det vilde være en aldeles umotiveret yderligere Omvei af over en Miil, og en hensigtsløs Udgift af flere hundrede Tusinde Daler i Anlægskapital og endnu mere i Driftskapital — et stort Tab for Statskassen og for hele Jernbanetransporten uden nogensomhelst, ialtsald uden nogen tilsvarende Fordeel for de lokale Interesser. Jeg vil altsaa finde det uforstandigt, om man, naar man ikke kunde komme til Silkeborg uden ad Vandveien, vilde gjøre denne yderligere Omvei paa 1 Miil, og vel at mærke ikke for dem, som skulle til Silkeborg, men for alle dem, som fra Thy, Salling og Vendskysel skulle ned til deres Markeder skibpaa, eller til Verne og Rigets Hovedstad, eller omvendt.

Hvad de andre Vinier angaaer, har jeg i Motiverne i alle Retninger oplyst, at de vilde medføre en Meerudgift af indtil over 1 Million og en Omvei af indtil 4 Miil, hvorved navnlig Horsens vilde blive meget uheldigt stillet. Jeg skal derfor her ikke gaae ind paa disse Spørgsmaal, men oppebie, om der enten i Udvalget eller under Forhandlingerne her i Salen maatte reise sig nogen Stemme for en anden Vej; dog skal jeg holde for, at Veien over Veile, Horsens, Tebsstrup, Fuldbro Mølle er et passende Offer for de vestlige Interesser og hder disse Alt, hvad der kan hdes.

Under alle disse Overveielser er imidlertid det Spørgsmaal opstaaet hos mig, om det ikke var muligt fuldstændigt at afbestigjøre begge de her sridende Interesser. Opgaven var at mægde mellem forfjellige Interesser Aarhus,